

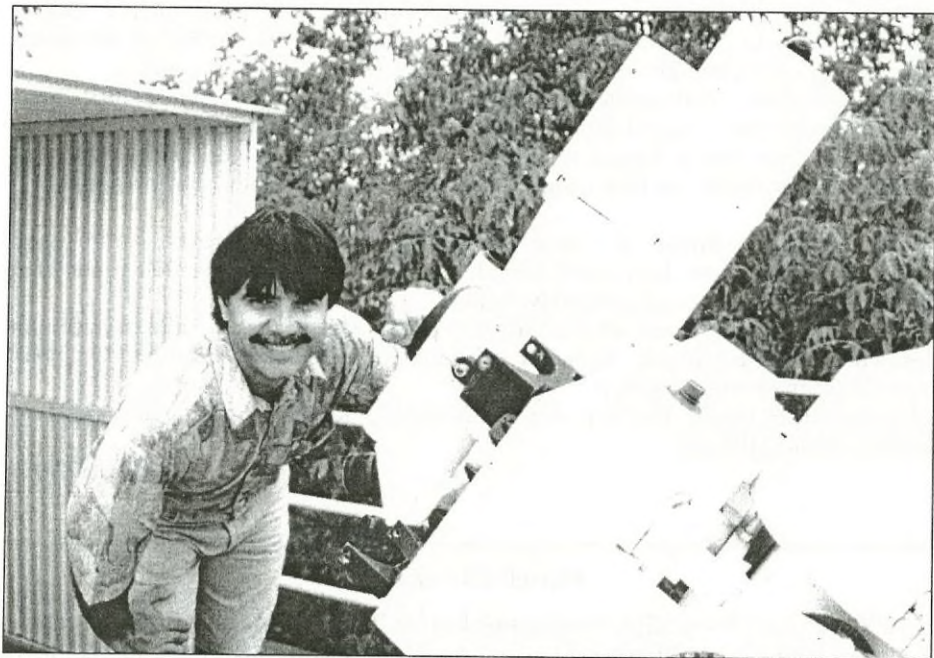
Beszélgetés Maksa Zoltánnal

Lapunkban időről időre megszólaltatunk olyan népszerű embereket, akiket érdekel a csillagászat, sőt, távcsőtulajdonosként csillagászati megfigyeléseket is végeznek. Ezúttal Maksa Zoltán humoristával beszélgettünk.

Mióta érdekel a csillagos ég, hogyan kezdődött?

Olyan három-négy éves lehettem. Budaörsön laktunk, ahol külön épületben volt a szoba és külön a konyha. Fürdetés után mindig pokrócba csavarva vittek át a konyhából a szobába. Ez rendszerint már sötétben történt, és apám válla fölött fölnézve láttam a csillagokat. Nagyon-nagyon tetszettek. Akkor még tiszta volt arra a levegő, nem olyan vacak, mint most. Már az idő tájt tudtam a kilenc bolygót, mert apám megtanította nekem. Mindegyikről elmesélte, amit tudni kellett, aztán vett nekem egy gyerekeknek szóló csillagászati könyvet, és abból olvasott fel nekem. Ez volt az első tapasztalatom. Ez aztán innentől valahogy belém is ivódott.

Harmadikos általános iskolás koromra odáig fajult a dolog, hogy cikket írtam a Holdról az iskolai újságba.

Maksa Zoltán a kiskunhalasi csillagvizsgálóban

Saját eredményeidet tetted közzé?

Annyira azért nem. Apám mindig megvette az Esti Hírlapot, amiben minden héten volt két-három csillagászati cikk. Az egyik arról szólt, hogy elindul vissza a Hold, mert tulajdonképpen spirális pályán kering és évente több centit távolodik. Ez egy-

szer bezáródik és elindul visszafelé. Aztán sok százezer év múlva elér 40 ezer kilométer távolságra és felaprózódik. Akkor lesz egy olyan gyűrűnk, mint a Szaturnusznak. Na, ez nekem borzasztóan tetszett, és ezt fogalmaztam át a saját szavaimmal. Még a tanári kar is dicsérte a cikkemet.

Nem gondoltál arra, hogy ebben az irányban menj tovább?

A matematikai összefüggések nem igazán érdekeltek. A rádiócsillagászat volt az, ami időnként kezdett kihozni a sodromból, de rájöttem, hogy annyira mélyen ez sem érdekel. Így amatőrként még a felszínen tudok maradni, de ha mélyen belemászom, akkor elsüllyedek. Meg aztán a család is arra szavazott, hogy inkább keressék pénzt.

Milyen távcsöved van?

Egy 15 centis Newton kis keresővel, precíziós állvánnyal. Minden vágyam, hogy egyszer levigyem a Hortobágyra vagy valami ilyen helyre, ahol nincs fényszennyezés. Gyakran előfordul, hogy vidékről hazafelé menet megállok az út szélén, fölnézek az égre. Az valami frenetikus. Horizonttól horizontig minden látszik.

A Hold a kedvencem, és nagyon szeretném egyszer a túlsó oldalt megpillantani, de hiába tekergetem az élességet, ez nem jön össze. Elég hülye ez az elrendezés a természettől, hogy ennek így kell forognia. Lehet, hogy megnéznék egy fekete lyukat is közelről. Annyi érdekes dolgot hallani arról, hogyan görbül a tér és az idő. Megindítja az ember fantáziáját, hogy minden másképp van ott.

A múltkor „felfedeztem” a Jupitert és megfigyeltem a holdak együttállását, amikor sorban álltak. Az nagy élmény volt. Láttam a Hale-Bopp-üstököst is. Egy nagy bánatom van, hogy nem tudok fényképezni. Nem tudok a távcsőhöz gépet csatlakoztatni, hogy mindezeket megörökítssem.

Lehet, hogy kissé szokatlan lesz a következő kérdésem, de ezt már régen fel szerettem volna tenni egy humoristának. Azt mondják, mi magyarok mindenképp viccet gyártunk. Úgy érzem, a napfogyatkozás élménye nem ivódott bele igazán az emberekbe. Nem érzik igazán a magukénak, mert még egyetlen vicc sem született róla. Mi lehet ennek az oka?

Hát ebben van valami, bár a napfogyatkozásban nincs semmi vidám dolog. A humor általában ellenzéki, mindig ostoroz valamit vagy kifiguráz. Nem érzek semmi kapcsolatot földi hívságokkal, nem érzek semmi olyat, amihez kapcsolható lenne, amiből lehetne egy vicc.

Mit jelent neked a csillagos ég, a csillagászat?

Az első élményektől kezdve innen a Földről, a mocsokból az elvágódásnak a jelképe volt a csillagos ég. Amikor a hétköznapi szemétből felnézek az égre és el szeretnék menni. Volt egyszer egy álmom, hogy a Holdon állok és onnan nézem a Földet. Gyönyörű volt, ilyen szép kék. Első gondolatom az volt, hogy ezt akarják az emberek elpusztítani, ezt a csodát?

Köszönöm ezt a gyönyörű végsőt és a beszélgetést.

TRUPKA ZOLTÁN